

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2010. ÁPRILIS XXI. ÉVFOLYAM 8. SZÁM

Nőszövetségi zászlót avattak márciusban Hegyközsátárban, Boga Kis Mária nőszövetségi elnök jelenlétében. Tóth Zsigmond írása lapunk 3. oldalán olvasható

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ ZSINATÁNAK BIOETIKAI KÉRDÉSEKSEL KAPCSOLATOS TANÍTÁSA (1.)

Az élet Istené

Hiánypótló, bioetikai kérdésekkel kapcsolatos egyházi tanítást fogadott el a Romániai Református Egyház Zsinata tavaly novemberben, az alábbi témakörökben: az életéről szóló bibliai tanítás; a művi terhességmegszakítás (abortusz); a „kegyes” halál (eutanázia); a szervátültetés (transzplantáció); a klónozás; házasság, család, nemiség. Lapunk Hit és élet rovata sorozatban közli az egyházi tanítás szövegét, mely Biblián alapuló válaszokat nyújt, napjaink gyakran felvetődő kérdéseire.

I. Az életéről szóló bibliai tanítás

1. Egyedül Istennek van önmagában (Jn 5,26) élete. Ezért nevezi őt a Biblia „élő” (Józs 3,10; Zsolt 84,2; Ézs 37,17; Róm 9,26; 2Kor 3,3), „örökkön-örökké élő” (Jel 4,9) és „halhatatlan” (1Tim 6,16) Istennek. És ezért nevezi Jézus önmagát „az életnek” (Jn 14,6). Az, akinek egyedül van önmagában élete, minden élet – így az emberi élet – forrása. 1Móz 2,7 szerint Isten életet lehelt az emberbe, s így lett az ember élő lélek (élőlénnyé). Istennek ez a cselekedete az emberi élet *transzcendens eredetére* utal. Emberi élet csak az isteni életben való részesedés által lehetséges.

A teremtő Isten nemcsak az emberi élet adományozója, hanem annak ura is. Ennél fogva korlátlanul rendelkezik felette: meghatározza annak kezdetét és végét (Zsolt 104,29–30; Lk 12,20). Továbbá, a teremtő Isten az élet tulajdonosa (4Móz 16,22; 27,16; Préd 12,7). Isten az idegen tulajdonba (a sátán és a bűn hatalmába) jutott embert Jézus Krisztus drága vérére megváltotta és a maga tulajdonává tette. Így ő mind a teremtés, mind a megváltás okán az élet tulajdonosa és ura. Ennek következtében az emberi élet Isten számára elkülönített, bibliai szóval „szent” élet (3Móz 19,2).

Isten a teremtés folytán az élet adományozója, a megváltás folytán az élet megváltója, így annak egyedüli tulajdonosa és korlátlan ura. Ezért az emberi élet művi úton történő létrehozása (pl. klónozás) vagy megszüntetése (pl. aktív eutanázia) Isten akarata és az élet szentsége ellen irányuló cselekedet.

2. Az emberi élet befejezetlen. Ezt biológiai tények mutatják, hiszen az ember – ellentétben a legtöbb állattal – születésekor nincs „készen” környezete számára. Az ember kibontakozásra születik e világra. Életének elsődleges és természetes környezete a család.

A református keresztyén egyház felelősséget vállal a kibontakozásra rendelt életért. E

FOLYTATÁSA AZ 5. OLDALON

HETEDIK KÜRTSZÓ

A lelkigondozásról a magam módján

„Meg kell tanulnunk, hogy az embereket ne annak alapján ítéljük meg, amit tesznek, vagy amit elmulasztanak, hanem annak alapján, amit elszenvednek.” (Bonhoeffer)

EMLÉKSZEM, hogy milyen megdöbbentve hallgattam nagynevű professzorom lelkigondozással kapcsolatos előadásának bevezető mondatát, miszerint a lelkigondozás egy lehetetlen feladat. Lehet valami lehetetlen és feladat is egyben? Az emberi logika szerint nem, de Isten ügyében feloldódik az ellentét, és az emberi lehetetlenségek apró kövei egymásra épülve áldott feladatként lehetőségek tárházát nyitják meg.

A LEKIGONDOZÁSSAL a poimenika tudománya foglalkozik, melynek gyökere Jn 21,16-ban található. Itt fordul elő egyedül az Újszövetségben a poimainoo görög szó, melynek jelentése: őrizni, legetetni, ápolni. Így ez a szakterület Krisztus nyája „legettésének”, „őrzésének”, „ápolásának” a tudománya. Kálvin az Igehirdetést lelkigondozásnak is tekintette. A II. Helvét Hitvallás XXVIII. fejezete tanítja, hogy a rászorulókat tanáccsal, vigasztalással is segítse az Egyház, de minden egyéb utaláson túl a mi Urunk Jézus Krisztusról azt látjuk a Szentírás történeteiben, hogy mindenkiel szöbba állt, aki csak Hozzá fordult, a bajban levőket észrevette és segítette, tanítványait óvta az elbizakodástól és erősítette gyengeségükben. A keresztyénség történelmében tehát mindig is jelen volt és van az emberi lélekkel való törődés – a szöbbekektől a magánbeszélgetésekig –, amit a protestantizmus szociál-etikai érzékenysége megerősített.

MINDEN egyházi tevékenységet meghatároz a kor, a társadalmi berendezkedés, tehát a mindenkor jelen, amelyben szolgál. Közben Krisztus Egyházának a küldetésében a lényeg, a főcél nem változik, és az ember sem a maga teremtettségében, elesettségében, testi, szellemi és lelki felépítettségében, azonban a társadalmi strukturális átalakulások, a technika, a gazdaság mibenléte nagymértékben befolyásolja, sőt meghatározza. Ez érvényes a lelkigondozásra is. A 21. SZÁZAD életminősége és élettelfogása egészen más, mint a Reformáció korában volt, vagy akár 50 évvel ezelőtt is. Napjainkban, szöbbekekt hazánkban egzisztenciális gondok vannak, az egészségügyi rendszer károsában kezelt és lekezelt betegek soka-

HREDEÁN GYÖNGYI
FOLYTATÁSA A 7. OLDALON

„Miután ettek, így szólt Jézus Simon Péterhez: Simon, Jóna fia, jobban szeretsz-e engem, mint ezek? Ő pedig így felelt: Igen Uram, te tudod, hogy szeretlek téged. Jézus ezt mondta: Legeltesd az én bárányaimat!...” (Jn 21,15-17)

Napjainkig szájon forog Rómában egy legenda, amely a keresztyénülözés idejére vezet minket vissza. A hívek arra kérték Pétert, hogy meneküljön el, maradjon életben, hisz a gyülekezetnek szüksége van az apostolra. Péter nehezen döntött a menekülés mellett, de csak elindult a városból egy éjjel, észrevétlenül. Ahogyan a VIA APPIAN ment, a homályban egy férfit látott meg, aki felé közeledett. Az, aki közel jött hozzá maga Jézus volt, akit meg is kérdezett: Hová mégy Uram? Jézus azt válaszolta: Megyek Rómába, hogy ott újra keresztre feszítsenek. Ebből a válaszból értette meg Péter azt, hogy életével és halálával kell Mesterét követnie, ezért visszatért Rómába, ahol valóban keresztre feszítették. Péter nem agapé-val, tökéletes, feltétlen szeretettel, ahogyan csak Isten szeret, de embertársi szeretetének leghőbb fokán, „jobban, mint ahogy a többiek Jézust szeretik” mértékben szerette Jézust. Ezért még meghalni sem esett nehezére Érette. Ez az őszinte, izzó, égő baráti szeretet tette képessé őt a végső-kig való szolgálatra, Krisztus-követésre.

Péter mártírhalálával mutatta meg, hogy Krisztusa legnagyobb kincse e földi életben, ŐT szereti a legjobban, még akkor is, ha ezért a követésért földi életét feláldozza, teste halálba feszítettik.

Mi az a hajtóerő, motiváció, amely Pétert, nem csak a legenda szerint, de a valóságban is Krisztus követőjévé tette? Bukása

A LÉLEK CSENDJE

Szeretsz-e engem?

után is tanítványnak tartotta meg, s apostolként szolgált a keresztyének között?

Mi lehet számunkra is a hajtóerő, a motiváció, hogy tanítványokként éljünk?

A hajtóerő, a motiváció a feltámadott, az élő Krisztussal való találkozásból fakadhat, arra a „Szeretsz-e engem?” kérdésre adott válaszból, amit Jézus nem csak a Tibériás-tó partján tett fel Péternek, hanem nekünk is, ma is, húsvéti ünneplésünk után is.

Jézus Péterre csak azután bízta a többi tanítványt, csak akkor bízta meg őt a gyülekezet legelgetésével, őrzésével, miután

Péter őszintén válaszol Jézus kérdésére: Szeretsz-e engem? Melyik szeretettel szeretsz engem? Jézus arra kérdez rá, hogy agapé-val, azaz feltétlen, tökéletes, isteni szeretettel szereti-e őt? Csak Péter vallomása után adatik a megbízás, a feladat, a felelősségteljes hatalom.

Péter mindháromszor válaszol, de válaszában nem azt mondja ki, hogy agapé-val, azaz teljes, feltétlen szeretettel, hanem hogy filia-val, azaz emberbaráti szeretettel tudja szeretni Jézust. Nem tökéletesen tud ragaszkodni Urához, nem a teljes, nem a feltétlen, nem az isteni szeretettel, de ember és emberbarát közötti szeretettel igen. Jézus ezt a választ is elfogadja, s miután Péter ezt a felebaráti szeretetet megvallotta, megbízta a pásztorkodás feladatával. Jézus a Péterben lévő szeretet-alapra akarja építeni a gyülekezetet, az Egyházat.

Jézus a te választod is várja: Mennyire, milyen szeretettel szereted Őt? Elég-e az a szeretet a szolgálathoz, ami Péterben, a mai tanítványokban megfogalmazódik? Tudod-e egyáltalán szeretni Jézust annyira, mint embertársadat, s tudod-e ugyanannyira szeretni embertársadat, mint Jézust?

Megbízatosodhoz, feladataidhoz gyülekezetekben és a világi területeken is addig ne kezdj, míg nem választál Jézus neked feltett kérdésére: Szeretsz-e engem?

Urunk, segíts, hogy a szeretet, az alázat, az őszinte barátság hatalmával építsük Egyházadat! Ámen.

Radányi Károly alkotása

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

HÉTKÖZNAPOK – ÜNNEPNAPOK

Április

A húsvétól pünkösdig terjedő 50 (Csel 2,1) nap alatti vasárnapok jelentős része április hónapjára esik, vagy az egyházi szóhasználat szerinti Szent György havára. Ezek a vasárnapok szintén ökumenikus latin elnevezésűek, valamennyi keresztyén felekezet irodalmában. Egymás után így következnek egy-egy bibliai vers első szavának a mintájára: „Quasi-modo-geniti” = „Mint most született csecsemők a tiszta hamisíthatatlan tej után vágyakozzatok, hogy azon üdvösségre növekedjete” (1Pt 2,2); „Misericordias Domini” = „Az Úr kegyelmével telve a föld” (Zsolt 33,5); „Jubilate” = Imádkozzatok, vagy „az imádság vasárnapja” (dies rogationum). Bod Péter szerint ez az „Imádkoztatok” ünnep eredetileg húsvét harmadnapjára esett mint a „könyörgés és böjt” ideje a nyomorúságban, de mert „a húsvét örömmel meg nem állhatott,

azért... általtették az áldozó csütörtök előtt való vasárnapra”.

A vasárnapok közé beiktatódik az „Áldozócsütörtök”, vagy amint mi szívesebben, nevezzük: a Mennybemenetel ünnepe, Krisztus mennybemenetelének az emlékére (Mk 14,19; Csel 1,11), jelölve annak, hogy immár minden hatalom az övé mennyen és földön. Az erre következő vasárnap neve: „Exaudi” = „Halld meg, Uram, hangomat, mert hívlak; irgalmazz nekem, és hallgass meg engem” (Zsolt 27,7).

Már említettük, hogy a felsorolt vasárnapok egy része áprilisa, illetve Szent György (Bika) havára esik. Április a latin (deák) „aperio = megnyitok”-ból származik, „mivel a tél, hó, víz, fagy által elzárattván mindennek, ez a hónap megnyitja és kezdi újítani a természet rendét”.

Szent Györgyről (szobra látható pl. a Kolozsvár-belvárosi – Farkas utcai – refor-

mátus templom előtt) azt mondják, hogy ő volt „egy vitéz kapitány a legendáriusok szerint, akit keresztyén hitéért Diocletianus igen sokféle kínzásokkal öletett meg 303 esztendőben... Erről írják, hogy midőn Líbiában Siléna nevű városban, a város mellett lévő tóban lakozó döglertes Sárkánynak sors szerint tartoznának adni embereket a Sárkánnyal való megegyezés szerint, és a sors esett volna a király leányára, akit nagy siralommal kivittének a városon kívül, hogy a Sárkánynak adják, épp akkor érkezett oda fegyveresen György, s megértvén a dolgot, nagy bátorsággal a Sárkányra rohant, megölte, és a leányt megszabadította. Úgy is festik le lovon ülve, dárddával, vas derékkel, paizzsal, hogy a sárkányt öli, tapodtatja...

Ez hát leábrázolása az eklézsiának, melyet mint tiszta szüzet az Ördögnek megöletésével szabadít meg Krisztus; vagy a tanítóknak, kik az Isten beszéde fegyverével rontják el a régi Kigyó erejét, s szabadítják ki annak hatalma alól az idvezülendőket.”

TÓKES ISTVÁN

TAVASZI VEZETŐSÉGI TALÁLKOZÓ SZATMÁRNÉMETIBEN

Húsz éve alakult újra a Nőszövetség

A modern stílusú, tíz éves jubileumát ünneplő Szatmárnémeti Szamos-negyedi református templomban tartotta tavaszi vezetőségi találkozóját március 13-án Egyházkerületünk Nőszövetsége, az egyházmegyei elnökök és vezetőségi tagok jelenlétében.

Bogya Kis Mária egyházkerületi nőszövetségi elnök köszöntőjét **Bak Enikő** Nagybánya-óvárosi lelképásztor nyitó áhítata követte, a Lk 18,18-42 alapján. Krisztust követő keresztyén életünknek igazi eredménye az, ha el tudjuk hagyni a régi életformát, és rá tudunk találni arra az új életformára, amelyen egyedül és kizárólag az Úr Jézus Krisztus tud megalapozni bennünket – hangzott el az igehirdetésben.

Az áhítatot előadás követte: **Csúry István** püspök *Az asszonyi lélek az egyházban* címen Anna történetéről értekezett. Isten nagyon fontosnak tartja, hogy a nők érezhessék azt a fontos szerepüket, amelyre az Isten teremtette őket – hangzott el. Fontos odafigyelnünk nőtestvéreinkre, nagy szükség van a nőszövetségekre, hiszen ők jobban belelátanak a női lelkekbe. Ne felejtjük el, hogy mindent elveszithetünk, de egyet

sohasem: az Isten szeretetét – mondta az előadó.

A templomi együttlétet a vendéglátó gyülekezet Immánuel nevű zenekarának fellépése színesítette.

A találkozó második része munkamegbeszéléssel folytatódott a lelkeszi hivatalban, a Királyhágómelléki és az Erdélyi Egyházkerület nőszövetségei újralakulásának tizedik évfordulójáról és a nyári nőszövetségi konferencia előkészítéséről.

Húsz éve, 1990. március 23-án a kolozsvári teológia dísztermében tizenhárom lelkesítő gyűlt össze, ahol elhatározták, hogy ki-ki a saját egyházmegyéjében megalakítja a nőszövetséget. Az elhatározást tett követte, bár még ma is vannak olyan egyházközségek, ahol nincs szervezett formája a nőszövetségnek. A jubileumi év alkalmából évkönyvet adnak ki, mely a tervek szerint tartalmazza az elmúlt esztendő fontosabb eseményeit. Várják a nőszövetségek bemutatkozó írásait, a zászlók bemutatását, verseket, imákat, fényképeket, melyeket legkésőbb május 1-ig az egyházmegyei nőszövetségi elnökökhöz kell eljuttatni.

Csúry István püspök, előadásában a nőszövetségek fontosságát is hangsúlyozta

Szó esett arról is, hogy a Kárpát-medencei imapon összegyűlt adományokat az egyházmegyei nőszövetségek eljuttatták a kerületi nőszövetségi kasszába, ahonnan átutalták a horvátországi testvéreknek. Döntés született arról, hogy a július 24-én, a Nagybánya-Óvárosi Egyházközségben tartandó nyári konferencia részvételi díja 5 lej lesz, melyből fedezik a szeretetvendégség költségeit.

A munkamegbeszélés résztvevői megkapták a húsvéti csendesnap anyagát, melyet **Somfalvi Edit** túrterebesi lelképásztor készített el. A találkozó szeretetvendégséggel zárult.

TÓTH ZSIGMOND

Zászlót avatott a hegyközcsatári Nőszövetség

Március 7-én, vasárnap, az ökumenikus imahetet záró istentiszteleten került sor a Hegyközcsatári Egyházközség **Bokros Mária** nevét viselő Nőszövetségének zászlószentelésére.

Az imahét-záró istentiszteletet követően **Csúry István** püspök *A nők szerepe az egyházi életben* címmel tartott előadást. A zászló névadóját, a negyven évig Hegyközcsatárban szolgáló **Kovács Károly** nyugalmazott lelképásztor méltatta. Személyesen ismerte Bokros Mária, szolgálata idején rendszeresen látogatta és a gyülekezettel együtt segítette.

A névadás okáról, valamint a helyi nőszövetség tevékenységéről **Tóth Emilia** elnök szólt. Bokros Mária mindenki kedvelte, szerette és becsülte. Az ötven évig Hegyközcsatárban szolgáló **Szűcs László** lelképásztor felesége volt, résztvett a diakóniai munkában és a családlátogatásban, a szegény családokat erejükhez mérten segítette.

A gyermekek verses-zenés műsora

Bogya Kis Mária nőszövetségi elnök megajdja a zászlót

ték. A nőszövetség úgy döntött, tisztelete jelül róla nevezi el zászlaját.

Hegyközcsatárban 1932. március 6-án alakult meg a Nőszövetség, **Szűcs László** lelképásztor szolgálata idején. A 2005-ben újra megalakult Nőszövetség fő tevékenysége a csigatészta készítés. Az értékesítésből befolyó összeget a parókia, és a templom javára fordítják, de több ízben rászoruló betegek javára is adakoztak. Emellett szeretetvendégségeket szerveznek, besegítenek a gyerekek karácsonyi csomagjába. Rendszeresen részt vesznek a bibliaórákon, az egyházmegyei és kerületi nőszövetségi rendezvényeken, konferenciákon.

A beszámolót követően **Csomay Piroska**, a Bihari Egyházmegye Nőszövetségének elnöke köszöntötte a hegyközcsatári nőszövetséget, majd **Bogya Kis Mária** lelképásztor, az Egyházkerület Nőszövetségének elnöke megajdotta az újonnan elkészített zászlót,

amelyet **Mészáros Valéria** adományozott a nőszövetségnek, édesanyja emlékére.

A zászlóra felkerültek az egyházkerületi az egyházmegyei és a helyi nőszövetség szalagjai. Sor került a vendéglátó gyülekezet vegyeskórusának első, sikeres fellépésére, a gyerekek és ifjak pedig verses-zenés műsorral kedveskedtek a gyülekezetnek, mindkét esetben **Spurigán Zoltán** kántor munkájának köszönhetően.

Az avatást ajándékozás követte. **Mészáros Károly** főgondnokot, áldozatos munkájának elismerésül, valamint hatvanadik születésnapja alkalmából köszöntötték. A főgondnok meghatottan mondott köszönetet a figyelmességért, de főleg azért, hogy a közelmúltban sorra került szívmitűtéte alatt a gyülekezet estéről-estére imádkozó szívvel gondolt rá.

Az istentiszteletet szeretetvendégség követte a helyi kultúrotthonban.

T. Zs.

Kovács Károly nyugalmazott lelképásztor a helyi nőszövetség névadójára, Bokros Mária tiszteletasszonyra emlékezett

„A LÁTHATATLAN ANYAGBÓL KÉSZÜLT FALAK NEHEZEBBEN OMLANAK LE” Kárpát-Medencei Ökumenikus Emlékünnepély

A húsz éve történt marosvásárhelyi pogromkísérletre emlékező, *A Szeretet Márciusa* elnevezésű kétnapos rendezvénysorozat záróeseményeként került sor a II. Kárpát-Medencei Ökumenikus Emlékünnepélyre március 20-án a Vártemplomban. A Kárpát-medencei magyar történelmi egyházak képviselői első ízben tavaly augusztusban gyűltek össze a szegedi Dómban, hogy felemeljék szavukat a felvidéki magyarok védelmében. Ez alkalommal a marosvásárhelyi Fekete Március áldozataira emlékeztek, és a krisztusi szeretet útját hirdetve, előremutató módon a megbékélésért imádkoztak.

A nyitó istentiszteleten **Kató Béla**, az Erdélyi Egyházkerület püspökhelyettese szolgált. Pál apostollal szólva hitet tett amellett, hogy Krisztus a mi békeségünk, aki egyé tette mind a két népeiséget, és lerombolta a köztünk lévő falakat. Krisztus útja az egyetlen, és ha mindent betartanánk, amit Ő reánk hagyott, nem csupán a másiktól várnánk el, akkor megérkezne közénk a békeség. A püspökhelyettes a látható és láthatatlan falakról osztotta meg gondolatait: láthatatlan sőt fal ereszkedett le közénk alig három hónappal azután, hogy 1989-ben egymás nyakába borulva örvendtünk annak, hogy új világ kezdődik. Meddig lehet még ilyen falak között élni? Hogyan lehetne ezeket a falakat lebontani? – tette fel a kérdést az igehirdető. Gyors eredményre nem lehet számítani, a Berlini Falat sem volt könnyű lerombolni – ráadásul a láthatatlan anyagból készült falak sokkal nehezebben omlanak le.

Ötvös József esperes házigazdaként szólt a gyülekezethez: gondolatainkban a Fekete Március, vágyainkban a Szeretet Márciusa él, mondta. Trianonban az országot darabolták fel, Marosvásárhelyen az együttélés láncait szakították szét, kapcsolta össze nemzeti tragédiáinkat az esperes, aki azt is megemlítette, hogy hat és fél évig Görgény völgyében volt lekipásztor, tehát ismerte azokat a parasztokat, akiket leitatva Marosvásárhelyre szállítottak buszokkal – 1990 márciusában viszont nem ismert rájuk. Mivel tudja, hogy alaptermészetüket tekintve nem olyanok, amilyenek Marosvásárhelyen mutatták magukat, ezért hisz a megbékélés és együttélés lehetőségében – hangsúlyozta az esperes.

Ezután **Antal János**, a Királyhágómelléki Egyházkerület külügyi tanácsosa köszöntötte a jelenlévőket, külön kiemelve a jelenlévő görög-katolikus egyházi előljárókat.

Tőkés László püspök, EP-képviselő beszédében összefoglalta: a marosvásárhelyi eseménynek húszéves évfordulóján több helyszínen emlékeztek meg. A Terror Házában Petőfi Emléklappal tüntették ki a magyarok oldalán harcba szálló cigányokat, Brüsszelben az Európai Parlament épületében szervezett konferenciát az erdélyi képviselő irodája. Az egykori temesvári lekipásztor

A Kárpát-medencei magyar történelmi egyházak képviselői a marosvásárhelyi Fekete Március áldozataira emlékeztek

ugyanakkor felemlítette: többen azt követelik, hogy ne politizáljon az egyház. „Mi erkölcspolitikát folytatunk. Vannak dolgok, amelyek mellett ki kell állni.” – mondotta a volt püspök, lám, az ortodoxok is kiállnak a székellyöldi románok mellett, ahogyan Márton Áron és Makkai Sándor is kiálltak népük érdekeiért. „Hitbéli kötelességünk kiállni népünk mellett” – szögezte le Tőkés László. Kérésére egyperces néma csönddel adóztak a jelenlévők a halálos áldozatok emlékének.

Bűn, bűnbocsánat, igazság és a szeretet

Kiss-Rigó László szeged-csanádi római katolikus püspök a szeretet érejtéről beszélt. Mint kifejtette, az összefogás, a szeretet jelenti az igazi erőt. Bűn, bűnbocsánat, igazság és a szeretet – ez a négy fogalom írja le legjobban az ökumenikus emlékünnepély tartalmát, mutatott rá a katolikus előljáró. Ezelőtt húsz évvel bűn történt, amit meg kell nevezni és nem szabad elfelejteni. Az áldozat, ha keresztény, megbocsát, amint azt Jézus tanítja, viszont a bűnbocsánat elválaszthatatlan a bűnbánattól. Ugyanakkor a bűnbocsánat nem csak az elkövető, hanem a mi sebeinket gyógyítja – mondotta a püspök.

Ioan Fărcaș balázsfalvi görög-katolikus érseki helynök a párbeszéd, a nyitottság, az egymásra figyelés fontosságáról szólt, **Pásztor Zoltán**, a kassai római katolikus egyházmegye helynöke a felvidéki magyarok testvéri együttérzését tolmácsolta: „Vállaljuk egymás iránt a felelősséget mi, magyarok, és vállaljuk egymásért a felelősséget mindannyian, akik a Kárpát-medencében élünk – ne hagyjuk el azokat az értékeket, amelyek nélkül nem tudunk tanúságot tenni sem magyarságunkról, sem európaiságunkról”.

A továbbiakban szót kapott Mikola István fideszes képviselő, Balog Zoltán, a Magyar Országgyűlés Emberi Jogi Bizottságának elnöke, Ágoston András délvidéki politikus, valamint Brassai Zoltán maros-

vásárhelyi professzor is, illetve Erdélyi Géza felvidéki nyugalmazott püspök, Mózes Árpád erdélyi nyugalmazott evangélikus püspök, Nagy László erdélyi unitárius főjegyző és Weisz Péter, a Barankovics Izraelita Műhely elnöke.

Az ökumenikus találkozó ünnepélyességét a Psalmus Vártemplomi Énekkar szolgálata emelte, **Ritzu Krisztina** két gyönyörű népdal hiteles tolmácsolásával, míg **Péterffy Lajos** színművész érzelmdús szavaltával járult hozzá az esemény emelkedettségéhez.

Az emlékünnepély Állásfoglalása egybekel mellett rámutat: „Az erdélyi tolerancia és Temesvár szellemében, Marosvásárhely »Fekete Márciusa« ellenében a Szeretet Márciusának krisztusi üzenetét hirdetjük meg, az önmagát értünk áldozó és harmadnapon feltámadott Úr Jézus evangéliumát idézve: »Békességet hagyok néktek, az én békességemet adom néktek; nem úgy adom én néktek, amint a világ adja. Ne nyugtalanodjék a ti szívetek, se ne féljen!« (Jn 14,27)

WASS ALBERT

Miért?

Miért kell nekem könnyes szemmel megállni minden viharvert, áraa tölgy előtt, miért kell nekem az őszi csendre vágyani, ha minden csalfa álomom összedől, miért kell nekem a dombokat bejárni s bujkálni mint az üldözött gonosz, miért kell nekem a hegytetőre állni mikor az orkán fátyas hangodat. Miért kell nekem elvágyni messze, messze, bővös csókkal ha jó az alkonyat, miért kell, hogy halljam, álmaimban egyre, búcsú-szavaktól fátyas hangodat, és miért kell nekem minden szép emléket fájó betűkkel a szívembe írni, miért kell olyan nagyon szeretni téged, csak vágyani el, s csak sírni, egyre sírni? Miért kell mindig magamban vándorolni, s imákat mondani valakiért...

AZ ÉLET ISTENÉ

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

felelősségéből következően hangsúlyozza a család – mint a törekény gyermeki életet védő és tápláló közösség – fontosságát. Az egyház – tanításával és szerzettszolgálatával – maga is támogatja az élet szellemi, fizikai és lelki kibontakozását. Az élet befejezetlenségének felismerése alapján minden emberre vonatkozóan tanítja, hogy nincs reménytelen élet.

Bibliai értelemben *élni* annyi, mint munkálkodni (szemben a fizikai-szellemi tetlenséggel), haladni egy bizonyos cél felé. Az élet: életvitel, életfolytatás (biosz).

A Szentírás az életfolytatás minőségét az ember Istenhez, illetve embertársaihoz való helyes viszonyulásában látja, és alapvetően a kegyelem gondolata felől értelmezi (Hab 2,4).

A kényszerű mozdulatlanúság is lehet imádságban, tanácsadásban tevékeny élet. Ezért a biológiai létezés, a túlélés vagy a továbbélés (Préd 9,4) még nem teljes élet. Az ember Istennek és az ő dicsőségére él (Róm 14,7–8). Életének végső célja pedig az örök élet.

Az ember életének minőségét az határozza meg, hogy miképpen viszonyul Istenhez. Mivel a földi élet végső célja az örök élet, ezért még a minőségi, értékes és értelmes földi élet is ideiglenes és átmeneti. Ezt a bibliai igazságot az egyházak különösen a földi élethez való erős és egyoldalú kötéssel szemben kell hangsúlyozottan hirdetni.

3. A Szentírás az embert a test-lélek-szellem egységében látja. Az ember hajlamos arra, hogy a testet egyoldalúan előtérbe állítsa. Ezt helyteleníti a Szentírás, amikor azt mondja, hogy „nemcsak kenyérről él az ember, hanem mindazzal él az ember, ami az Úr szájából származik” (5Móz 8,3; Mt 4,4), vagy amikor Jézus önmagát „élő kenyérnek” (Jn 6,31–58) nevezi.

Helytelenítjük az emberi életnek a teste való szűkítését, ami rendszerint a felerősödött anyagosságban és a nemiség/testiség túlhangsúlyozásában mutatkozik meg, mert a szellemi és lelki igények hátterbe szorítása az emberi élet megszegényedéséhez és teljes értékének megcsönkítéséhez vezet.

4. Az öszövettségi héber *nefes* kifejezés egyik jelentése: „én, magam”, mely az egyéni életerőt, a személyt jelzi. Ez a fogalom kifejezi először az ember önmagához való viszonyulásának képességét, másodsor az ember egységét – minden élet egyedi, csak a halál teszi azt a többi étellel egyformává (Jób 3,19) –, harmadszor pedig azt a képességet, hogy valami, illetve valaki irányába éljen (feléje közeledjék, hozzá forduljon).

Korunkban különböző gazdasági, politikai stb.) érdekkörök próbálják manipulálni az embert, hogy eszközzé alacsonyítsák őt. Bizonyos reklámok és a világnézeti indoktrinációk különféle fajtái ezt a célt szolgálják. A kifinomult befolyásolással és fondorlatokkal szemben csak az önreflexióra képes ember tud védekezni, ellenkező esetben védtelenné és kiszolgáltatottá válik. Az ilyen értelmű globalizáció szürke tömeglénnyé formál. Ezért bibliai

alapon kötelességünk hangsúlyozni, hogy az ember egyedi teremtmény.

5. Az ember viszonylány (relacionális lény). Az őstörténetek és Jézus parancsa alapján a következő viszonyulásokról beszélhetünk:

- Isten–ember (1Móz 2–3; Mt 22,37);
- a családi közösségen belüli kapcsolatok (1Móz 1,27; Mk 10,6; 1Móz 2,18.23; 1Móz 9,20–29; 1Móz 4);
- a többi embertárhoz való viszonyulás (1Móz 11; Mt 22,39).

A Szentírás szerint Isten az embert férfivá és nővé teremtette, megáldotta, és azt mondta: „szaporodjatok és sokasodjatok”. Isten tudunkra adja, hogy a nő egyszerre feleség és édesanya (1Móz 3,16).

A gyermekáldás értékét az ósytákról szóló történetekben a gyermekáldásért való küzdelem és fáradozás motívuma jelzi.

A család intézményének veszélyeztettsége, a családellenes és közösségellenes irányultság individualizmus, valamint az ember társadalmi elszigetelődése láttán hangsúlyoznunk kell, hogy az ember viszonylány. Amikor az ember leszűkíti Isten által rendelt kapcsolathálózatát, ezzel megcsönkítja életét. Hangsúlyozzuk, hogy a gyermekáldás elfogadása a családi élet velejárója. Ennek önző érdekből történő elutasítása megszegényíti a család életét. Helytelenítjük az egymemű párok együttélését, mert ez ellentmond a teremtés rendjében megszabott kétneműségnek és a szaporodás parancsának.

6. Az emberi élet magasztosságát és méltóságát juttatja kifejezésre a 8. zsoltár azzal, hogy az embert Isten közelébe helyezi (5–9. v.). Ez arra a feladatra utal, amelyet az ember a teremtéskor kapott. Az ember felelősséggel tartozik Istenből kölcsönbe kapott életéért. Ez a felelősség a teremtéstörténet első leírásában jut kifejezésre azáltal, hogy Isten az embert a saját képére és hasonlatosságára teremtette (1Móz 1,26–27). E felelősség hármas irányú:

- a teremtett világ iránti (1Móz 1,28);
- az embertárs iránti (Mt 22,39);
- és önmaga iránti felelősség (bibliai idézet).

Ezt a felelősséget az ember az Istentől kapott lélek (héber: ruach) mivoltánál fogva vállalhatja és teljesítheti, hiszen az ember akarattal és értelemmel felruházott lény. A felelősség emellett azt is jelenti, hogy az ember tetteiért „felel”, tetteivel elszámol: nem önmaga (a lelkiismerete), nem is a környezete (a társadalom), hanem Isten előtt. Az ember nem lehet önmagának és tetteinek bírja.

Az emberi élet méltósága a rá ruházott felelősség vállalásában nyilvánul meg. Mivel a felelősség Istentől származik, az embernek a rábizottak felől Isten előtt kell elszámolnia. A felelősség hármas iránya miatt (is) elítéljük a családellenes és közösségellenes individualizmust, és helytelenítjük, hogy az ember saját cselekedeteit nem Isten előtt, hanem önmaga és a társadalom nyilvánossága előtt igazolja. A különböző korok embere általában mindent meg akar valósítani, amire lehetősége van, miközben a tudományos felfedezések és a műszaki fejlődés üteméhez képest az erkölcs (ethosz) gyakran lemarad, így nem mindig tudja betölteni a maga ellenőrző

szerepét. Az egyháznak hirdetni kell: az ember cselekedeteinek mérőszinőre Istennek Krisztusban kijelentett és megpecsételt akarata. Ilyen értelemben a tudomány és annak művelői – különösen olyan felfedezések és találmányok vonatkozásában, melyeket egyszerre lehet jó és rossz irányban felhasználni – erkölcsileg nem lehetnek „semlegesek”, hiszen maga a felfedezés (a tudás birtoklása) elháríthatatlan erkölcsi kötelezettséget jelent. Olyan helyzetekben, amelyekről a Szentírás kifejezetten nem rendelkezik, a keresztyén ember önnön lelkiismeretére hallgat. Lelkiismeretét, gondolatait Isten Szentlelke irányítja, azzal a meggyőződéssel, hogy döntéseiben segítségére van a Szentírás egészének életigenlő üzenete, az imádság, a gyülekezeti közösség, valamint az Írással megegyező egyházi hagyomány.

A bioetikai kérdések kapcsán általános elvként hangsúlyozzuk: az, ami törvényes, erkölcsileg még nem feltétlenül helyes is. Jelen nitilés nem térhet ki a lehetséges élethelyzetek mindegyikére – még fel sem sorolhatja azokat. Eppen ezért a református hívőket arra buzdítjuk, hogy döntéseik alkalmával engedjék érvényesülni azt a magasabb erkölcsi rendet, amely a Szentírásban és a Szentlelek által a lelkiismeretükben jelenik meg.

FELHÍVÁS – VII. SZOMBATI-SZABÓ ISTVÁN SZAVALÓVERSENY. A Lugosi Református Egyházközség immár hetedik alkalommal rendezi meg a Szombati-Szabó István Szavalóversenyt folyó év június 5-én, Lugoson, a református templomban. Pályázni hat kategóriában lehet: 1. Általános Iskolák I–IV. osztályos tanulók; 2. Általános Iskolák V–VI. osztályos tanulók; 3. Általános Iskolák VII–VIII. osztályos tanulók; 4. Középsős iskolák IX–XII. osztályos tanulók; 5. Egyetemi hallgatók; 6. Felnőtt és szépkorúak.

A benevezés feltételei: A jelentkezőknek egy szabadon választott Szombati-Szabó István verssel és egy magyar költő versével kell készülniök. A versenyre nem hivatásos versmondók jelentkezését várjuk. Díjazás: minden kategóriában: I. díj – 300 RON, II. díj – 200 RON, III. díj – 100 RON, valamint a támogatók által felajánlott különdíjak és könyvsomagok.

Benevezés határideje: 2010. május 28. (úrlapok beérkezése). Benevezési díj: 30 lej. Szombati Szabó István verses kötet felől érdeklődni lehet a lugosi református egyházközség lelkesi hivatalában.

Benevezési úrlap és bővebb tájékoztatás az alábbi címen igényelhető: LUGOSI REFORMÁTUS LUGOJ - LUGOSI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG, str. Magnoliei u. Nr. 15 szám, 305500 Lugoj - Lugos, jud. Timis - Temes megye, ROMANIA. Telefon / Fax: 0040-(0)256-351103, mobil: 0040-(0)744-515325, vagy 0040-(0)788-628750, e-mail: gallzoli@yahoo.com. Támogatásokat és felajánlásokat köszönettel fogadunk. Örömmel várjuk a versenyzők jelentkezését.

EMLÉKEZETES PRESBITEREK

Arany János

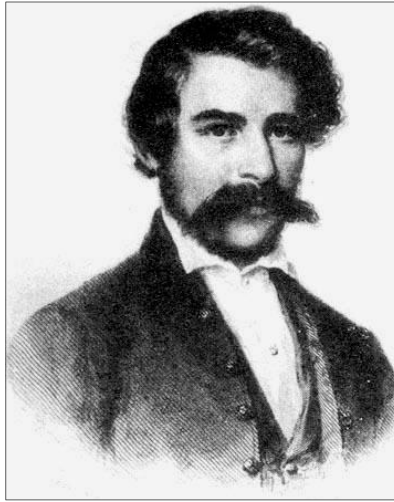
(1817-1882)

A költőt számon tartjuk, mint nemzeti művelődésünk kiemelkedő munkását, költészetünk megújítóját. Bottyán János, a református sajtó nagy alakja úgy beszél róla, mint „a legműveltebb és legszebben beszélő magyar költő”. Tehetségénél már csak szerénysége volt nagyobb. Újabb kori irodalomtörténetek, lexikonok azonban elfelejtik és elfeledtetik azt, hogy Arany János életműve, gondolkodása mennyire egybeforrott a Szentírással és református egyházával. Ennek szép és jegyzőkönyvekben is megőrzött emléke az, hogy 1867-től haláláig, majd két évtizeden át, a Dunamelléki Egyházkerület tanácsbírája. A költő mindig hálával gondol édesapjára azért, hogy estét arra szánta, hogy a Szentírást olvassa és magyarázza 3-4 éves gyermekének. Ennek köszönhetően – meg a zsoltárok dallamának – hat éves korára valamennyi zsoltár valamennyi versszakát kívülről tudta. Emellett még sok dicséretet is. A nagyszalontai kántor-tanító fedezte fel a nyilvánosság számára a kicsiny Arany János tehetségét. A református iskola fejlesztette. Rövid debreceni kollégiumi tartózkodása után Kisújszálláson segédtanító. Itt Török Pál – a későbbi pesti püspök – volt a rektortanító. Nemcsak szívet, de jelentős könyvtárát is megnyitotta a nála 9 évvel fiatalabb előtt. Barátságuk oly erős, hogy majdan ő temeti Pesten Aranyt és csak pár hónappal éli túl.

Arany János életművének minden darabja hitét és református gondolkodását tükrözi. Sokat emlegetik a hatalmas Toldi-trilógiát. Méltán. Rövid balladái okán azonban „a ballada Shakespeare-jének” nevezhették el. Minden egyes balladája bibliai alapkérdést fogalmaz meg. Témája: a bűnbűnhődés-kegyelem. Mindnyájunknak számot kell adnunk életünkről a nagy Isten színe előtt. Nem emberi mérce, hanem az is-

Arany János szobra Nagyszalontán

teni törvény az, melynek alapján életünk megítéltetik. Kívétel nem lesz. Akár férjét gyilkoló falusi Ágnes asszony, akár London hatalmas ura Edward angol király, aki 500 walesi dalnokot gyilkoltatott meg, Isten előtt felel. Ezt el nem kerülheti. Korának valamennyi olvasója tudta, hogy Ferenc Józsefnek, a véreskezű zsarnoknak szólt ez az üzenet.

Valamennyi ballada bibliai üzenetet tolmácsol. A bűn és bűnhődés nem mechanikusan hat. Még a férjgyilkos asszony is mondhatja – nem is egyszer – „Ó irgalom Atyja ne hagyj el!” Még az ítélet súlya alatt is remélhet kegyelmet. Mire az ítélethirdetés megtörténik, bűne súlya alatt megőrül. A „bölcstörvényszék” ítélet nélkül hazaküldi: „Isten adjon ... kegyelmet”. Edward viszont, aki nem bánta meg bűnét, az Isten-től való elhagyatottság kárhatását éli meg már földi életében is. A hamis tanú esetének leírása pedig arra figyelmeztet, hogy sem egyházi kapcsolatok, sem társadalmi megbecsültség nem elegendő a megigazuláshoz. „Négy hang siratja, két pap megdicséri, mint becses vendéget sok nép kikíséri.” Ennek ellenére Isten ítélete beteljesedik. Sem a földben, sem az égben nincs helye a hazugnak, a hamisan esküvőnek! Vegyük elő Arany János balladáit, olvassuk, s adjuk elő őket. Általuk az igehirdető presbiter egy egész nemzetet tanít.

Mondhatná valaki: ez a mű, de nem személyes vallomás. Válaszunk: Arany János minden egyes műve személyes bizonygató Istenről. Az életnek vannak pillanatai, amikor akaratlanul is őszinte mindenki. Ilyen pl. a halál kérdése. Ahogy a halálról, saját múlandóságáról gondolkodik valaki, elárulja van-e, avagy nincs hite. Egy szerkesztőségi lapzárta utáni üres időben egy kis papírszeletkére jegyzi a költő saját sírfeliratát:

*Itt nyugszik
Arany János
szerkesztő
született: 1817. március 2-án*

meghalt:

*Nincs végezve itt még a cikk,
Folytatása következik.
Én Uram légy én szerkesztőm,
Új folyamban, újra kezdőm.*

S ha nagy fájdalommal kísérte el fiatalon meghalt leányát a nagyszalontai temetőbe – a vigasztalhatatlanságnak hadat üzenve – ezt íratja fel sírjára:

*Midőn a roncsolt anyagon,
Diadalmas lelked megállt,
S megnézve bátran a halált
Hittél reménnyel gazdagon
Indult nem földi utakon,
Egy volt közös szent vigaszunk:
A LÉLEK ÉL, találkozik!*

A Toldi a hűség, erő és hősiesség epója. Arany azonban nem esik sem az erőszakkultusz, sem a hőskultusz csapdájába. Hőse a győzelem után így szól szeretve tisztelt édesanyjához: „... nem köszönöm azt magam erejének, Köszönöm az Isten gazdag kegyelmének.” (Ilyen részletek tucatjával találhatók a Toldiban.)

Duka Tivadar a szabadságharc miatt száműzetésben élő orvos, irodalomkutató. Arany számos levelet váltott a száműzöttel. Egyik levelét így végzi (ma így mondanánk: a levelező lelkigondozó): „Az egykori csizmadiát követve csak annyit kívánok tehát, hogy ha kedves családját én meg nem áldhatom: áldja meg a jó Isten.”

Arany János Nagyszalontán, Debrecenben, 9 éves nagykörösi református tanársága idején, húsz éves irodalmi vezérsege korában mindig szószerinti presbiter volt. Hitben erősebb, aki utat mutat Isten igazságához és kegyelméhez. Csendes, de hatalmas presbiteri szolgálat.

PAPP VILMOS

ARANY JÁNOS

Sejtelem

*Életem hatvanhatodik évébe'
Köt engem a jó Isten kévébe,
Betakarít régi rakott csűrűbe,
Vet helyemre más gabonát cserébe.*
(1882 márc. 2)

Szülőhelyem

*Szülőhelyem, Szalonta,
Nem szült engem szalomba;
Azért vágyom naponta
Kunyhóba és vadonba.*
(1865 körül)

Március 20-án Nagyváradon tartotta Közgyűlését Egyházkerületünk Presbiteri Szövetsége. A tanácskozásról részletes tudósítást közlünk lapunk következő, 9. számában. A szerk.

OLVASÓLÁMPA

Híven szeretni a jót...

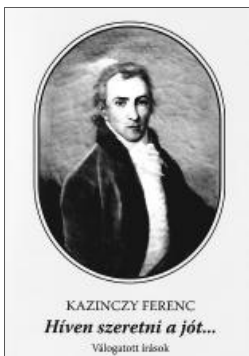
Kazinczy Ferenc születésének 250. évfordulója és a Magyar Nyelv Esztendeje alkalmából adóztunk nagy Költőnk, „édes anyanyelvünk” „reformátora” emlékének, hogy a magyar költészet napján elzárándokoltunk Széphalomra. Ezen a feledhetetlen napon útitársaink voltak a Magyar Írószövetség küldöttei, valamint a zárandokúton meglátogatott önkormányzatok – Debrecen, Sátoraljaújhely, Sárospatak, Tokaj – képviselői. A Partiumi Magyar Művelődési Céh és a Partiumi Íróklub kezdeményezésére létrejövő emlékirándulás a szülőföld hódolatát és hűségét is elvitte Kazinczy sírhalmához – egy marék érsemjéni föld és koszorúk kíséretében.

Augusztus végén, amikor történelmi egyházaink, valamint Kárpát-medencei magyarságunk képviselői felvidéki és többi, határon túla szakadt közösségünk védelmében emelték fel szavukat a szegedi Dómban, az ökumenikus nagytalálkozó résztvevői szintén megemlékeztek nyelvünk nagy „apostoláról”, és kegyelettel zárandokoltak el a Dóm-téren található emlékművéhez.

Évfordulói zárandoklataink alkalmával nemzeti költőnk, Petőfi Sándor Úti leveleinek intelme hangzott vissza az emlékeztünkben: „Széphalom... nevé megérdemli, mert festői szépségű táj. Különbözik pedig szent hely, szent az öreg miatt, kinek ott van háza és sírhalmja. Kötelessége volna minden emelkedettebb lelkű magyarnak életében legalább egyszer odazárandokolnia, mint a mohamedánnak Mekkába.” – Mi, erdélyiek és partiumiak, országhatárok által elszakított Testvéreinkkel egyetemben, ezzel, a „magyarok Istenébe” vetett hitből fakadó szent érzéssel mentünk el nemzeti irodalmunk eme „szent helyére”, anyanyelvünknek a mekkai Kába-szentélyhez fogható „templomába”: a Széphalmon létrehozott Magyar Nyelv Múzeumába.

A nemzeti zárandoklás útja viszont nem lehet egyirányú és egyoldalú. Aki magyarságunk eme kegyhelyére, Széphalomra látogat, és aki Kazinczy Ferenc kútforrásából merít, valamint az Ő útját és példáját követi, annak Vele együtt kell egész magyar hazánkat „beutazni”, a nyelv és a költészet, a hit és az öntudat, a lélek, az ige és a szellem azon „útvonalait” és magaslatait bejárni, melyekre Ő kalauzol bennünket. Erdélyi leveleinek nyomvonalán, ilyenképpen jutunk el: Transzilvániába, Szent István királyunk országának országnyi „örökös tartományába”...

„Magyarország nem ismeri Erdélyt” – olvassuk Erdélyi levelek (1816) Előbeszédében. Közel kétszáz év múltán is megdöbbentéssel ébredünk rá az egykori tárgyias megállapítás rideg valóságára és változatlanul időserű voltára: kis-Magyarország ma sem ismeri Erdélyt. Száz magyarországi közül

Az öt évvel ezelőtt, 2004. december 5-én tartott magyarországi népszavazás fájdalmas kimenetele a riasztás erejével figyelmeztetett ennek fontosságára.

Köztudott, hogy az igaz hitű mohamedánoknak életük során legalább egyszer el kell zárandokolniuk Mekkába, a Kába-kőhöz. Sőt, bárhol is volnának a nagyvilágon, imádságaikat mindenhol hitük „szent helye” felé fordulva mondják el.

Ehhez hasonlóan: nekünk sem szabad soha megfélemlenünk Széphalom eszmei üzenetéről, Ópusztaszeréről vagy a fehér-egyházi csatamező megszentelt földjéről. Hasonlóképpen minden magyarországi polgártársunknak életében legalább egyszer el kellene zárandokolnia Erdélybe, Bocskai Istvánnak, a „magyarok Mózesének” gyulafehérvári sírhelyéhez vagy Bethlen Gábor erdélyi fejedelem „Tündérkertjébe”.

Kazinczy Ferenc Erdélyi leveleiben igyekezett ráébreszteni kortársait a „terra incognita” – az ismeretlen Erdély – gazdagságára és szépségeire. Kövessük útját és példáját nemcsak Erdély, hanem egész Kárpát-medencei magyar hazánk tekintetében! Mert baj van, nagy baj van nemzeti önismeretünkkel. Valós önismeret híján pedig magyar öntudatunk és egészséges önbecsülésünk is súlyos károsodást szenved – innen pedig egyenes út vezet az önveszejtéshez.

A Kazinczy Ferenc Társaság jóvoltából megjelenő breviárium nemzeti létünk szellemi-eszmei tájain akar végigvezetni és „lelkünk szép hazájával” kíván megismertetni bennünket. Bízunk reá magunkat, hadd vezessen minket Kazinczy Ferenc, hogy tisztábban tanuljunk látni – az Ő szemével.

Nagyvárad, 2009. november 29.

TÓKÉS LÁSZLÓ

(Kazinczy Ferenc: *Híven szeretni a jót... Válogatott írások, Sátoraljaújhely – Nagyvárad, 2009*)

HETEDIK KÜRTSZÓ

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

sága, tanügyi reformok zűrzavaros láncolatát átszenvedett pedagógusok és diákok, információáradatban fuldokló emberek élnek, miközben a keresztyén egyházat sokan szolgáltatást végző intézménynek tekintik, mintsem Krisztus földi testének és az igazkincseket hordozó valóságának. Tehát a különböző igények, elégedetlenségek és az idő szorításában élünk. Van-e bennünk igény és van-e időnk a lelkigondozásra? Létezik-e még bizalom egymás iránt?

IGÉNY, IDŐ, BIZALOM. Ezek nélkül elképzelhetetlennek tartom az egymással való törődést.

IGÉNYÜNK VAN – úgy tapasztalom – lelkipásztoroknak és gyülekezeti tagoknak egyaránt. Még azoknak a lelkeknek is, akik csak névlegesen tartoznak egy gyülekezethez. Emberi társadalmunk érzi, hogy a léleknek ápolásra van szüksége, hisz olyan az, mint egy kert: ha nem törődnek vele, csak haszontalan gaz és burján gyökerezik benne. Az igény krízishelyzetekben tudatosul bennünk leginkább: segítsen valaki, mert beteg vagyok, mert félttem a munkahelyemet, mert nem tudok családfenntartó maradni, mert megáláztak, átvettek, becsaptak, elárultak, mert családi válságba kerültem, értelmetlennek érzem az életet, meghalt a szerettem, esetleg börtönbe kerültem, a 3-4 munkahely között szétfolyok – férfiként vagy nőként egyaránt. Ilyen helyzetekben jó ha megfogalmazódik bennünk a *lelkigondozás* iránti igény, és nemcsak a pillanatnyi megoldások keresése. Azért a lelkigondozás iránt, mert abban nemcsak az ember – lelkigondozó és lelkigondozott – van jelen, hanem Isten is. Szentlelke az, Aki segít a különböző bajok gyökereit felismerni. Nem varázslásra megoldani a gondokat, a lelki válságokat, hanem felismerni azokat, elfogadni, vagy kiirtani, de mindenképp lelki békességet találni.

AZ IDŐVEL állunk a legrosszabbul. Valamennyien. A lelkigondozásnak fő eszköze a kommunikáció és a megértő figyelem. Mindezekhez időre van szükségünk. Ezért fontosnak tartom, hogy kérjünk segítséget az idő Urától: tanítson meg minket helyesen beosztani az időnket. Ha nem tudunk másokra időt szakítani, akkor önmagunkra sem, és ez fordítva is igaz.

A BIZALOM kényes kérdés, sajnos még az Anyaszentegyházban is. Márpedig bizalom hiányában nem beszélhetünk valódi lelkigondozásról. LEHETETLEN feladat a lelkigondozás? Aktuális-e napjainkban? Minden bizonnyal helye van még a mi századunk szekularizáltságában, neurotikus-ságában és a stresszhelyzetektől hemzsegő közegében is. Azért aktuális mindenképp, mert végső soron Istenre tekint, és hozzá vezet a vergődő embert. Lehetséges? Néha úgy tűnik, hisz sokszor az az érzésünk, hogy nem tudunk segíteni, mert mindenki gyorssegélyt szeretne kapni vagy adni, de az emberi lélek annyira réteges a bajiában, hogy a gyorssegély nem működik. Viszont végeznünk kell ezt a szolgálatot, hogy az a bizonyos ősi felháborodott emberi kérdés, amit Kaintól tanultunk, miszerint „Avagy őriző pásztora vagyok-e én az én atyámfiának?”, kijelentéssé váljék. Ha nem is teljes mértékben őriző pásztor, de legalább meghallgatói, segítők legyünk egymásnak. Annak a testvérünknek, aki lehet beteg, alkohol rabja, drogba menekülő, pénzfüggő, álértékeket hajszoló, halál gondolatokkal játszódó, útkereső, szakmát, társat, szerelmet kutató, vagy egyszerűen kitaszított, kiégett lélek.

EGYHÁZKÖZI ÁTVILÁGÍTÁSI EGYEZTETŐ FÓRUM ALAKULT. Az Erdélyi és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület, az Erdélyi Unitárius Egyház és a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház képviselőinek részvételével megalakult az erdélyi magyar egyházak átvilágítási és közelmúlt-kutatási munkacsoportjainak Szakmai Egyeztető Fóruma. Egyházkerületünket a március 12-i, kolozsvári alakuló ülésen **Antal János** külügyi előadótanácsos és **Wagner Erik** püspöki titkár képviselte. A munkacsoport célja, hogy szervezett lehetőséget biztosítson az egyházi átvilágítási és közelmúlt-kutatás terén szerzett szakmai tapasztalatok megosztására, a közérdekű eredmények kölcsönös ismertetésére, valamint az állami szervek egyházi életbe való beavatkozásának összehangolt feltárására. „A keresztény/keresztényen eszményeket és az isteni igazságot hirdető egyházaknak kötelessége elősegíteni a megtévedt személyek bűnvallását és hibáik jóvátételét, amennyiben ez még lehetséges” – szögezi le a fórum létrejötté alkalmából kiadott nyilatkozat.

POSTALÁDA. A Szatmárnémeti Református Gimnázium tanulói is megemlékeztek

1848-ról – írja levélírónk, **Medve A. Sándor**, hozzátéve: minden dicséret megilleti a diákok odaadó munkáját és az őket felkészítő tanárokat a színvonalas előadásért. A rendhagyó ünnepségre a szatmári Lánocs templomban került sor.

A diákok ünnepi műsora

MIKLÓS JÁNOS-KIÁLLÍTÁS KOLOZSVÁRON. A Belényesben élő és alkotó képzőművész, **Miklós János** munkáiból szerveztek kiállítást Kolozsváron a Reményik Sándor Galériában. A tárlat április 17-ig lesz megtekinthető. A március 18-án tartott megnyitón **Józsa István** esztéta méltatta a művész munkáit.

HETEDIK SZÜLETÉSNAPIJÁT ÜNNEPELTE AZ AGNUS RÁDIÓ. Az Erdélyi Egyházkerület Kolozsváron és környékén, valamint a világhálón hallgatható rádiója létrejöttének hetedik évfordulóját ünnepelte a Báthory Líceum dísztermében. **Vitus-Bulbuk István** főszerkesztő köszöntése után **Bibza István** esperes a Mt 15,22-28 alapján tartott áhítatában hangsúlyozta: az igehirdetésnek arra a formájára, amit az Agnus szolgált, az egyház asztaláról sajnos csak morzsák jutnak, de fenn kell tartanunk, mert ezáltal sok emberhez jut el a gyógyulás. A rendezvényen fellépett a Pont Független Zenecsapat, bemutatták a rádió szerkesztőségének jelenlegi és egykori tagjait, valamint közös játékra is sor került.

HARANGSZÓ-ÉVFORDULÓS ÜNNEPSÉG A VARADINUM NYITÓNAPJÁN. Tisztelettel és szeretettel meghívjuk olvasóinkat, külmunkatársainkat és szerzőinket a Harangszó megjelenésének huszadik évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségre, melyre a Festum Varadinum nyitónapján, **április 25, vasárnap du. 5 órai kezdettel** kerül sor, az Egyházkerületi Székház Bartók termében.

BALOG ZOLTÁN REFORMÁTUS LELKIPÁSZTOR BESZÉLGETÉSE ORBÁN VIKTORRAL

„Az ember akkor legerősebb, amikor térden áll”

Amikor a templomban belekezdünk egy zsolnába, akkor azok a falak csak úgy remegnek. Akkor ott az, hogy „ha Isten velünk, ki ellenünk”, egy megtapasztalt valóság. És ha onnan kimegyünk, akkor, ahogy a zsolná mondja, még a falat is átugorjuk. Az ember ott úgy érzi, hogy megsokszorozódik az ereje. Nem az egója, nem a személyes, individuális ereje, hanem megkapja azt a lelki támaszt, ami az erő igazi forrása.

– Van értelme annak, hogy egy politikai válaszadás idején saját hitéről beszéljen?

– Hogy egy miniszterelnöknek saját hitéről beszélni okos dolog-e, ezt majd az utókor eldönti. Amikor valaki személyes dolgot mond el, fedetlen felületet hagy magán. Azt kívánom, hogy olyan országban éljünk, ahol minél kevesebben vannak, akik támadó céllal keresik ezeket a fedetlen és sebezhető felületeket. Azokat az embereket, akikre sorsunk fontos kérdéseinek eldöntését bízuk, illendő, helyes, sőt kötelező megfagatni, mielőtt a nagy bizalommal felruháznanánk őket. Válaszom tehát: igen.

– Akkor tegyünk úgy, mintha egy olyan országban lennénk, ahol a hitünkről beszélni a ta-

núságtétel kötelessége. Milyen utat jártál be a hitnek a világában?

– Én keresztény családban születtem, „rendes” nevem is van, keresztnevelemben a Mihály név is szerepel, ez nem olyan rossz kombináció, ha belegondolok...

– Egy győztes Mihály arkangyalra gondolsz?

– Megkereszteltek, fölvettek a keresztény közösségbe, elsősorban a nagyszüleim ragaszkodásának eredményeképpen, de nem kaptam vallásos nevelést, vallástalan közegben nőttem fel, még az egyetemi éveim elején is így volt ez, amíg meg nem ismerkedtem a későbbi feleségemmel, aki viszont egy gyakorló katolikus családból származik. Elég hosszú utat tettem meg, hogy azt a mondatot ki tudjam mondani, hogy hívő keresztény ember vagyok. Volt az életnek egy pillanata, amikor úgy éreztem, hogy ami elmaradt, azt be kell pótolni, a dolgoknak a helyükre kell kerülniük – akkor konfirmáltam. Nem tudtam mindig, de mindig éreztem, és ma már tudom, hogy addig is velem volt az Isten, akkor is, amikor nem figyeltem rá, és azért tettem akkor a fogadalmat, hogy ez ne is változzon meg, maradjon velem, és azokkal, akik

A régi-új miniszterelnök családjában

számomra fontosak. Azóta annak a mondatnak a jegyében próbálok élni, amit a hitünk így fogalmaz: Az Isten dicsőségére és az emberek javára. Ez a szakmánkra lefordítva úgy hangzik, hogy nekem az országot kell építeni, kis o-val, ami a magyar nemzet evilági országa, és nagy O-val is, Isten Országát. Ez a mindenfajta politikai kalkuláción túli, afölött álló magasabb rendű értelem ad erőt ahhoz, hogy az ország szolgálatában álljak. Lassan kezdem megérteni, hogy az ember akkor legerősebb, amikor térden áll.